



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

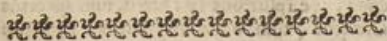
Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

Præfatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

absolvere indiscretè timeat, vel ligare. Is autem, qui sub mani Pastoris est, ligari timeat, vel injuste, nec Pastoris sui judicium temere reprehendat: ne, etsi injuste ligatus est, ex ipsa tumida reprehensionis superbia, culpa, qua non erat, fiat.



DISQUISITIO V.

De Jure Appellationum ad Romanum Pontificem.

PREFATIO.

Hujus Disquisitionis intentum Elliesius in sua de antiqua Ecclesie disciplina Dissertationis secundae Praeloquio reducit ad tria principia. Quorum primum silit in hoc puncto, quod scilicet in omni societate sit necessum, aliquos esse controversiarum iudices, nec non aliquam reperiri formam judicandi circa res illas, qua sine & salutem societatis respiciunt. Cum ergo finis societatis fidelium sit vita aeterna, per fidem & bonos mores adipiscenda, bonumque illud Commune sit conservatio Fidei, & integritas morum in singulis Ecclesie membris, subinfert is Parisiensis Theologus, haud dubium esse, quin Ecclesia suos habeat debeat iudices, qui de causis ejusmodi statuunt ex legitima & certa quapiam judicandi forma.

Secundum principium est hujus tenoris: quod inter omnes constet, illos esse in Ecclesia controversiarum iudices, qui Christianos in fide & moribus instruunt, quales fuerunt Apostoli, & post Apostolos Episcopi & Pastores, qui singuli in Ecclesijs, quibus praesunt, iudices dici possunt. Si vero aliqua gravior questio sit exorta, tunc iudices illos oportere, ut in communi conveniant ad mutuo deliberandum, & sine controversia imponendum: quemadmodum Apostolos convenientes cum senioribus Hierosolymis finisse questionem de Legalibus. Post quos eandem consuetudinem mansisse, & certam quandam judicandi formam esse statutam. Cum enim Episcopi in singulis Ecclesijs essent constituti, qui supra Presbyteros eminebant, his personarum, qua in illorum Ecclesijs degerent, controversiarum illic ortarum iudicium attributum esse; sed ita, ut simul cum Clero hoc esset, cum alijs Presbyteris iudicarent. Ab horum autem iudicio provocationem concessam fuisse ad Metropolitanum Episcopum, cum quo iudicabant ceteri Episcopi Provinciae.

Tertium principium involvit isthanc controversiam; Utrum scilicet à Metropolitanis & Synodi Provinciae iudicio ex veteri Ecclesie disciplina concessa fuerit provocatio ad Romanum Pontificem? Pro cuius resolutione, ait Doctor ille Parisiensis, solere duplex distingui causarum genus, quarum altera majores, altera minores dicantur. Majores esse illas, qua vel Episcopos, vel graviores aliquam disciplinam respiciunt: minores vero dici eas, in quibus agitur de Presbyterorum & Clericorum iudicio, vel de leviori aliquo disciplina capite, privatam aliquam Ecclesiam attingente. De quo proinde utroque causarum genere queri; Utrum provocatio detur ad Romanum Pontificem? Alijs namque in

omnibus, alios vero in majoribus tantum provocationem habere locum, contendere: ceteris negantibus, antiquitus à iudicibus quibuslibet Synodorum provocatum esse ad Romanum Pontificem. Ad hanc igitur controversiam decidendam, cum praetaxo Auctore impraesentiarum discutimus; Quid de jure sentiendum sit circa appellationes ad Romanum Pontificem?

S. I.

Quid juris circa Appellationes ad Romanum Pontificem statui possit ex quinto Concilio Niceni Canone?

Hic Canon ita se habet. De his, qui communione privantur seu ex Clero, seu ex laico ordine, ab Episcopis per unamquamque Provinciam, sententia regularis obtineat, ut hi, qui abiciantur, ab alijs non recipiantur. Requiritur autem, ne pusillanimitate, aut contentione, aut alio quolibet Episcopi vitio videatur à congregatione seclusus. Ut hoc ergo decentius inquiratur, placuit, per unamquamque Provinciam bis in anno Concilia celebrari, ut communiter omnibus simul Episcopis congregatis Provinciae, discutiantur ejusmodi quaestiones, & sic qui suo peccaverunt evidenter Episcopo, excommunicati rationabiliter ab omnibus assumentur; usquequo vel in communi, vel Episcopo placeat, humaniorem pro talibus ferre sententiam. Concilia vero celebrentur, unum quidem ante quadragesimam Pasche, ut omni dissensione sublata, manus offeratur Deo purissimum; secundum vero circa tempus Autumni. Ex quo proinde Canone Elliesius praesenti Dissertatione 2. §. 1. infert, omne in causis Ecclesiasticis iudicium definitivum Episcopis Provinciae committi sine ullo recurso, aut provocatione. Quae conclusio, quanti sit momenti, accuratori trutinà hic expendere lubeat.

Primo namque praetendi solet, quod in eo Canone agatur de minorum duntaxat Clericorum in causis criminalibus iudicio, non de Episcoporum damnationibus: veluti evincitur ex ipsismet Canonis verbis dilectè statuentis de illis, qui suo evidenter peccaverunt Episcopo. Verum Elliesius in sine citati §. reponit: Canonem illum specialiter quidem loqui de Clericis Episcopo subjectis, quia illae causae erant frequentiores; sed praeterea ex Canonis illius verbis colligi, eandem fuisse disciplinam servatam in iudicijs Episcoporum, imò Canonis ejusdem fuisse intentionem, ut eadem in Episcopis atque Clericis inferioribus proportionaliter servaretur disciplina: nam si quae Episcoporum praerogativa, ac peculiaris quæpiam ad eos iudicandos forma in usu fuisset, utique oportuisse, ut Concilium Nicenum in suo Canone eam hunc exciperet.

Verum in ista Elliesiana exceptione occurrit notatu dignissima prima instantiae confusio cum secundae appellationis instantia. Dum enim causa erat cujuspiam, qui vel ex Clero, vel ex laico erat ordine, ab Episcopo, cui peccaverat, seu quem offenderat, prius erat discutienda, citare insinuat primae coram ipsius tribunali

Orbitas
adre
tolica
VI